

Media ja lehdistö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 117/20
Luxemburgissa 24.9.2020

Tuomio asiassa C-195/20 PPU
Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof v. XC

Vapautta rajoittava toimenpide, joka kohdistuu henkilöön, josta on annettu ensimmäinen eurooppalainen pidätysmääräys (EPM) toisen EPM:n täytäntöönpanemiseksi tapahtuneen luovuttamisen perusteena ollutta tekoa aiemman toisen teon perusteella, ei ole EU-oikeuden vastainen, jos tämä henkilö on poistunut vapaaehtoisesti ensimmäisen EPM:n antaneesta valtiosta

Tässä tilanteessa sen jäsenvaltion, joka on luovuttanut syytetyn toisen EPM:n perusteella, täytäntöönpanosta vastaavien viranomaisten on annettava suostumuksensa

XC:tä syytettiin Saksassa kolmessa erillisessä rikosoikeudenkäynnissä. Ensiksi alioikeus tuomitsi hänet 6.10.2011 yhden vuoden ja yhdeksän kuukauden pituiseen yhteiseen vankeusrangaistukseen. Rangaistus määrättiin ehdollisena.

Toiseksi XC:tä vastaan aloitettiin rikosoikeuskäynti Saksassa vuonna 2016 Portugalissa tehdyistä rikoksista. Koska XC oli Portugalissa, Staatsanwaltschaft Hannover (Hannoverin syyttäväviranomaisena) antoi eurooppalaisen pidätysmääräyksen (jäljempänä EPM), jotta häntä vastaan voitiin ryhtyä syytetoimenpiteisiin näiden rikosten osalta. Portugalin täytäntöönpanosta vastaava viranomaisena hyväksyi XC:n luovuttamisen Saksan oikeusviranomaisille. XC tuomittiin yhden vuoden ja kolmen kuukauden vankeusrangaistukseen. Tämän tuomion täytäntöönpanon aikana vuonna 2011 annetun rangaistuksen ehdollisuus peruutettiin.

Staatsanwaltschaft Flensburg (Flensburgin syyttäväviranomaisena, Saksa) pyysi 22.8.2018 Portugalin täytäntöönpanosta vastaavalta viranomaiselta erityissäännön soveltamisesta luopumista ja suostumusta vuonna 2011 määrätyn rangaistuksen täytäntöönpanoon. Tämän puitepäätöksen 2002/584¹ 27 artiklan 2 kohdassa olevan säännön mukaan luovutettua henkilöä ei nimittäin saa lähtökohtaisesti syyttää, tuomita tai muuten riistää häneltä vapautta ennen kyseistä luovuttamista tehdystä muusta kuin luovuttamisen perusteena olleesta rikoksesta. Saman artiklan 3 kohdan g alakohdassa kuitenkin säädetään, että erityissääntöä ei sovelleta, jos henkilön luovuttanut täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomaisena antaa suostumuksensa.

Koska Portugalin täytäntöönpanosta vastaavalta viranomaiselta ei saatu vastausta, XC vapautettiin 31.8.2018. XC matkusti Alankomaihin 18.9.2018 ja myöhemmin Italiaan. Seuraavana päivänä Flensburgin syyttäväviranomaisena antoi häntä koskevan uuden EPM:n 6.10.2011 annetun tuomion täytäntöönpanoa varten. XC pidätettiin Italiassa tämän jälkimmäisen EPM:n perusteella. Italian täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomaisena antoi suostumuksensa XC:n luovuttamiseen Saksan viranomaisille.

Kolmanneksi Amtsgericht Braunschweig (Braunschweigin alioikeus, Saksa) antoi pidätysmääräyksen (jäljempänä 5.11.2018 annettu pidätysmääräys) kolmannen XC:tä koskevan asian esitutkintaa varten. Tämä asia koski vuonna 2005 Portugalissa tehtyjä rikoksia. Staatsanwaltschaft Braunschweig (Braunschweigin syyttäväviranomaisena, Saksa) pyysi joulukuussa 2018 Italian täytäntöönpanosta vastaavaa oikeusviranomaisesta antamaan

¹ Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehty neuvoston puitepäätös 2002/584/YOS (EYVL 2002, L 190, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 26.2.2009 tehdyllä neuvoston puitepäätöksellä 2009/299/YOS (EUVL 2009, L 81, s. 24).

suostumuksensa siihen, että XC:tä syytetään näistä rikoksista. Kyseinen viranomainen suostui tähän pyyntöön.

XC oli Saksassa tutkintavankeudessa 23.7.2019–11.2.2020 kansallisen pidätysmääräyksen nojalla. Tänä aikana XC tuomittiin 16.12.2019 annetulla tuomiolla Portugalissa vuonna 2005 tehdyistä rikoksista seitsemän vuoden yhteiseen vankeusrangaistukseen, jossa otettiin huomioon 6.10.2011 annettu tuomio.

XC teki 16.12.2019 annetusta tuomiosta Revision-valituksen ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen eli Bundesgerichtshofiin (liittovaltion ylin tuomioistuin, Saksa) ja vetosi erityisesti puitepäätöksessä 2002/584 olevaan erityissääntöön. Hän väitti pääasiallisesti, että koska Portugalin täytäntöönpanosta vastaava viranomainen ei ollut antanut suostumusta syytteiden nostamiseen Portugalissa vuonna 2005 tehdyistä rikoksista, Saksan viranomaisilla ei ollut oikeutta syyttää häntä. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyi tämän argumentin osalta, tuliko 5.11.2018 annettu pidätysmääräys pitää voimassa vai kumota.

Unionin tuomioistuin totesi 24.9.2020 annetussa tuomiossaan, joka annettiin kiireellisessä ennakkoratkaisumenettelyssä, että puitepäätöksen 2002/584 27 artiklan 2 ja 3 kohtaa on tulkittava siten, että tämän artiklan 2 kohdassa asetettu erityissääntö ei ole esteenä vapautta rajoittavalle toimenpiteelle, joka kohdistuu henkilöön, josta on annettu ensimmäinen EPM, kyseisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanemiseksi tapahtuneen luovuttamisen perusteena ollutta tekoa aiemman toisen teon perusteella, kun tämä henkilö on vapaaehtoisesti poistunut ensimmäisen EPM:n antaneen jäsenvaltion alueelta ja hänet on luovutettu sinne tämän maasta poistumisen jälkeen vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen täytäntöönpanemiseksi annetun toisen EPM:n täytäntöönpanon yhteydessä, edellyttäen, että tämän jälkimmäisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen on antanut suostumuksensa syytetoimenpiteiden laajentamiseen niihin tekoihin, jotka ovat tämän vapautta rajoittavan toimenpiteen perusteena.

Tältä osin unionin tuomioistuin huomautti, että puitepäätöksen 2002/584 27 artiklan 2 kohdan sanamuodon mukaisesta tulkinnasta käy ilmi, että siinä oleva erityissääntö liittyy läheisesti tietyn EPM:n täytäntöönpanosta seuraavaan luovuttamiseen, koska tämän säännöksen sanamuoto viittaa ”luovuttamiseen” yksikössä. Tällaista tulkintaa tukee kyseisen säännöksen asiayhteyden mukainen tulkinta, koska muut puitepäätöksen 2002/584² säännökset osoittavat myös, että erityissääntö liittyy tietyn EPM:n toimeenpanoon. Näin ollen sen edellyttäminen, että sekä ensimmäisen EPM:n täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen että toisen EPM:n täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen antavat puitepäätöksen 2002/584 27 artiklan 3 kohdan g alakohdassa tarkoitetun suostumuksen, estäisi luovuttamismenettelyn tehokkuuden ja siten vaarantaisi puitepäätöksen 2002/584 tavoitteen, joka on jäsenvaltioiden oikeusviranomaisten välisten luovuttamisten helpottaminen ja nopeuttaminen, saavuttamisen.

Koska kyseessä olleessa asiassa XC poistui Saksan alueelta vapaaehtoisesti sen jälkeen, kun hän oli suorittanut tässä jäsenvaltiossa rangaistuksen, johon hänet oli tuomittu ensimmäisessä EPM:ssä tarkoitetuista teoista, hänellä ei näin ollen ollut enää oikeutta vedota tätä ensimmäistä EPM:ää koskevaan erityissääntöön. Koska käsiteltävänä olleessa asiassa ainoastaan toisen EPM:n perusteella tehty luovutus oli merkityksellinen sen arvioimiseksi, oliko erityissääntöä noudatettu, ainoastaan sen jäsenvaltion, joka luovutti syytetyn kyseisen EPM:n perusteella, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen oli annettava puitepäätöksen 2002/584 27 artiklan 3 kohdan g alakohdassa vaadittu suostumus.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun

² Erityisesti 1 artiklan 1 kohta, jossa määritellään EPM ottaen huomioon sen täsmällinen tavoite, ja 8 artiklan 1 kohta, jossa edellytetään, että jokaisessa EPM:ssä täsmennetään kohteena olevan rikoksen luonne ja oikeudellinen luokittelu sekä kuvaillaan rikoksen tekemisen olosuhteet.

mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 43033127